

APROBATÎn ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 10.12.2008

Nr. 986

Parlamentul României
Camera Deputaților

D. Nr. 986 din 9.12.2008

APROB**Președinte****Bogdan Olteanu****Parlamentul României
Camera Deputaților****INFORMARE****privind participarea la****reuniunea Adunării Parlamentare a Inițiativei Central-Europene -
Dimensiunea Parlamentară****- Chișinău, Republica Moldova, 17-19 noiembrie 2008 -**

În perioada 17-19 noiembrie 2008, s-a desfășurat la Chișinău, Republica Moldova, reuniunea Adunării Parlamentare a Inițiativei Central-Europene - Dimensiunea Parlamentară (**ICE-DP**), în conformitate cu prevederile art. 5 din Regulamentul ICE-DP.

Au fost prezente un număr de 11 delegații parlamentare naționale la ICE-DP (din Austria, Bosnia și Herțegovina, Republica Cehă, Italia, Republica Macedonia (Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei), Republica Moldova, Polonia, România, Serbia, Ucraina și Ungaria), și reprezentanți ai Secretariatului executiv al Inițiativei Central-Europene (**ICE**), oficiali din partea gazdelor, precum și reprezentanți ai unor diverse instituții și organizații, totalizând peste 60 de participanți, dintre care 35 de parlamentari.

Delegația Parlamentului României la ICE-DP a fost prezentă în următoarea componență:

- din partea Camerei Deputaților: domnii deputați Bogdan Pascu (PC) - președintele Delegației, Liviu Câmpănu (PNL) și Ștefan Baban (PRM) - membri ai Delegației;
- din partea Senatului: domnii senatori Dan Gabriel Popa (PD-L) - membru al Delegației, și Radu Cristian Georgescu (PSD) - membru supleant al Delegației.

La lucrări au mai participat: domnul Mario Ruse, secretar al Delegației din partea Camerei Deputaților, și domnul Răzvan Tănase, secretar al Delegației din partea Senatului.

Principalele **elemente de context** au fost:

- aceasta a fost cea de-a treia reuniune a Adunării Parlamentare a ICE-DP, ulterioară ultimei reorganizări a ICE-DP (prin modificarea Regulamentului organizației); la care a fost prevăzută posibilitatea organizării de alegeri pentru funcții în comisiile generale ale ICE-DP;
- România a deținut permanent, de la ultima reorganizare a ICE-DP, președinția Comisiei generale pentru probleme economice a ICE-DP

(pentru două mandate consecutive de câte un an) prin domnul deputat Bogdan Pascu;

- **în anul 2008, Comisia generală pentru probleme economice a fost singura dintre comisiile ICE-DP care a adoptat o Rezoluție** (cu ocazia reuniunii acestei comisii care a avut loc la Praga, în perioada 10-12 iunie a.c.), elaborată cu contribuția majoră a delegațiilor din Cehia și România, iar **Delegația Parlamentului României la ICE-DP a înaintat Președinției ICE-DP un amendament prin care a propus asumarea Rezoluției și anexarea acesteia la Documentul final;**

- Președinția Republicii Moldova a transmis delegațiilor naționale la ICE-DP proiectul de Document final al reuniunii cu doar cinci zile înaintea începerii lucrărilor.

În pofida timpul scurt, **direcția de specialitate din cadrul Ministerul Afacerilor Externe a furnizat operativ Delegației Parlamentului României propuneri față de acest proiect, ceea ce a permis Delegației Parlamentului României să avanseze organizatorilor, în timp util, toate aceste propuneri sub formă de amendamente la proiectul de Document final;**

- ICE se află în proces de redimensionare (în unele documente ale ICE se utilizează și termenul de re poziționare; este un concept lansat la reuniunea șefilor de guverne de la Sofia, la 27 noiembrie 2007).

Programul reuniunii a inclus, ca puncte principale: lucrări ale comisiilor generale ale ICE-DP și ale Adunării Parlamentare (în data de 18 noiembrie a.c.) și o vizită de documentare (în data de 19 noiembrie a.c.).

În preambulul lucrărilor Adunării Parlamentare, în dimineața zilei de 18 noiembrie a.c., a fost prevăzută o **secțiune alocată reuniunilor membrilor prezenți ai celor trei comisii generale ale ICE-DP**, prilej cu care am consemnat următoarele:

1. **Comisia generală pentru politică și probleme interne** (cu competențe în: probleme politice de interes comun, combaterea crimei organizate și a terorismului, protecție civilă, migrație, minorități, dimensiunea umană):

- doamna Laura Ravetto, președinta Delegației din Italia, a fost aleasă președintă a Comisiei, iar domnul Valeriy Kamchatnyi, președintele Delegației din Ucraina, a fost ales vicepreședinte al Comisiei;

- s-a propus evaluarea posibilităților de creare a unor conexiuni IT care să faciliteze un contact mai strâns între membrii celor trei comisii generale ale organizației;

- cu privire la următoarea reuniune a Comitetului Parlamentar al ICE-DP care va avea loc în România, Comisia a studiat ideea de a avansa propunerea creării unui punct focal al ICE la nivelul UE, pentru a intensifica cooperarea dintre ICE și Comisia Europeană;

- a fost evidențiată necesitatea realizării unui număr mai mare de reuniuni ale acestei comisii.

2. **Comisia generală pentru probleme economice** (cu competențe în: agricultură, întreprinderi mici și mijlocii, transport și telecomunicații, cooperare

interregională și transfrontalieră, reconstrucție și dezvoltare, protecția mediului, energie, turism):

- președintele Comisiei, domnul deputat Bogdan Pascu, a prezentat participanților un Raport privind activitatea Comisiei în perioada 22 noiembrie 2007 - 14 noiembrie 2008, respectiv perioada celui de-al doilea mandat de un an pentru care domnia sa a fost ales președinte al Comisiei;
- nefiind înregistrate propuneri pentru un nou mandat de președinte al Comisiei, s-a decis ca alegerile pentru această funcție să fie incluse pe ordinea de zi a următoarei reuniuni, în acest interval urmând ca atribuțiile de conducere ale Comisiei să fie exercitate de domnul Milorad Pupovac, președintele Delegației din Croația, ales, la 11 iunie a.c., vicepreședinte al Comisiei pentru un mandat de un an;
- Delegațiile din Austria și din Serbia au pus sub semnul întrebării unele aprecieri privind energia nucleară conținute în textul Rezoluției adoptată de Comisie la 11 iunie a.c. și, implicit, și propunerea avansată de partea română de atașare a textului Rezoluției la proiectul de Document Final al reuniunii.

Ca urmare a argumentelor aduse în discuție de domnul deputat Bogdan Pascu în favoarea preluării textului Rezoluției ca anexă a Documentului final, Delegația din Austria și-a asumat sarcina de a prezenta, în timp util, o soluție mediată pe această temă;

- s-a adoptat o propunere de temă, avansată de Delegația din Serbia, pentru viitoarea reuniune a Comisiei ("*Criza financiară globală și statele membre ale ICE*"), care urmează a fi transmisă către vicepreședintele Comisiei.

3. Comisia generală pentru probleme culturale (cu competențe în: cultură și educație, știință și tehnologie, probleme de tineret, dezvoltarea resurselor umane și formare, informații și media): potrivit datelor preliminare furnizate de partea austriacă, doamna Sussane Neuwirth, președinta Delegației din Austria, a fost realeasă președintă a Comisiei pentru un nou mandat (deși, din motive obiective, nu a putut fi prezentă la Chișinău) și a fost prezentat un scurt raport al reuniunii acestei comisii care a avut loc la Viena, în perioada 25-26 septembrie a.c.

Lucrările sesiunii inaugurale a Adunării Parlamentare au fost deschise, în dimineața zilei de 18 noiembrie a.c., de către domnul Valeriu Gumă, președintele ICE-DP (și președinte al Delegației Parlamentului Republicii Moldova la ICE-DP).

Primul vorbitor al acestei sesiuni a fost domnul Marian Lupu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, care, făcând referire la lucrările Comitetului Parlamentar desfășurate în luna mai 2008, la Chișinău, a subliniat importanța calității de membru într-o organizație regională cum este ICE și apoi a reamintit principalele priorități ale Președinției Republicii Moldova la ICE (dezvoltarea în continuare a dialogului ICE cu UE și consolidarea relațiilor între membrii ICE, în special, între statele ICE membre și ne-membre ale UE, prin implementarea proiectelor comune).

Domnul Lupu a salutat prezența participanților și a reprezentanților prezenți ai organizațiilor internaționale, structurilor guvernamentale și societății civile și și-a exprimat convingerea că activitățile Adunării vor avea implicații exhaustive pentru intensificarea cooperării parlamentare regionale, apreciind că Dimensiunea Parlamentară a ICE "constituie un instrument indispensabil în paradigma cooperării regionale care joacă un rol cheie în asigurarea unei platforme pentru schimbul de idei și înțelegerea îngrijorărilor, viziunilor și intereselor reciproce".

Vorbitorul a subliniat faptul că lucrările Adunării Parlamentare se desfășoară la puțin timp după sesiunea plenară a Adunării Parlamentare a Cooperării Economice a Mării Negre (**APCEMN**), găzduită în luna noiembrie de către Parlamentul moldovean, în contextul Președinției Republicii Moldova a APCEMN, și a afirmat că de mai bine de 10 ani Republica Moldova participă activ la procesul de cooperare regională care reprezintă o parte importantă a aspirațiilor sale europene, enumerând o serie de alte formate regionale de cooperare la care în perioada 2008 – 2009, Republica Moldova deține simultan președinția.

Cu referire la tema reuniunii ("Rolul parlamentelor naționale în procesul de integrare europeană: contextul regional al ICE"), **președintele Parlamentului Republicii Moldova a opinat că perspectiva de integrare europeană constituie una dintre etapele de bază care ghidează necondiționat orientările externe ale Republicii Moldova, aceasta reprezentând "un angajament pentru o Europă a stabilității și securității, pentru o Europă a oportunităților egale, pentru o Europă puternică în valori și în diversitatea sa. Opțiunea pro-europeană a devenit o axiomă pentru politica internă a Republicii Moldova, un factor care stabilește direcția pentru elita politică a țării".**

În finalul discursului, vorbitorul a felicitat - în numele Parlamentului Republicii Moldova și în nume personal - colegii din România care vor prelua Președinția ICE pentru anul 2009, în cadrul reuniunii șefilor de guvern ai ICE, la 28 noiembrie, și a transmis urări de bine și mari succese în realizarea viitoarei Președinții.

Următoarea alocuțiune a aparținut președintelui Valeriu Gumă care a apreciat că existența unui cadru propice creat de gazdele reuniunii va conduce la discuții fructuoase, care vor contribui la consolidarea relațiilor de cooperare și prietenie dintre țările membre ale ICE.

Domnul Gumă a subliniat rolul important al cooperării parlamentare pe linia ICE în promovarea valorilor democratice și a standardelor europene la nivel național și internațional, cu contribuții la realizarea creșterii economice durabile, la accelerarea reformelor structurale, la sporirea stabilității, securității și bunăstării regiunii.

Amintind dezbaterile din Comitetului Parlamentar al ICE, din 26 mai 2008, vorbitorul a menționat ideea rolului în creștere al parlamentelor naționale și al adunărilor parlamentare care "exprimă voința poporului și astfel, activează în calitate de mediatori între interesele locale și cele naționale".

Președintele ICE-DP a afirmat că această reuniune constituie un bun prilej pentru susținerea procesului de integrare europeană a Republicii Moldova care și-a fixat clar obiectivul de aderare la UE, această opțiune fiind susținută de majoritatea absolută a partidelor politice și de populația țării, fapt confirmat și

de adoptarea, în unanimitate de către Parlamentul Republicii Moldova, în iunie 2005, a Declarației comune privind cooperarea pentru atingerea obiectivului de integrare europeană, **"calea integrării europene a Republicii Moldova fiind una ireversibilă"**.

Vorbitorul a opinat că integrarea europeană este principalul obiectiv, care stă la baza reformelor și dezvoltării țărilor din regiune, iar cooperarea regională reprezintă un mecanism complementar important, care contribuie la "procesul de avansare a țărilor din regiune în calea spre UE, la dezvoltarea în concordanță cu standardele UE, precum și la accesul la libertățile europene".

În final, domnul Gumă a apreciat actualitatea temei reuniunii în contextul importanței dezvoltării relațiilor de parteneriat între parlamentele din regiunea ICE, în special în susținerea aspirațiilor de integrare europeană a acelor state, care, la acest moment, nu sunt membre ale UE, apoi a urât tuturor participanților un sejur agreabil în Republica Moldova și a declarat deschise lucrările Adunării Parlamentare a ICE-DP.

Următorul vorbitor a fost **domnul deputat Bogdan Pascu, președintele Delegației din România**. Am selectat din intervenția domniei sale (text integral anexat) principalele idei, astfel:

- a apreciat caldă ospitalitate a gazdelor;
- a adus un set de argumente care susțin oportunitatea temei propuse de gazde;
- a reiterat importanța muncii comisiilor generale ale ICE-DP care reprezintă laboratoare ce furnizează material de lucru pentru Adunarea Parlamentară;
- a mulțumit colegilor din Republica Cehă pentru sprijinul acordat în organizarea reuniunii Comisiei generale pentru probleme economice desfășurată la Praga, în perioada 10-12 iunie 2008;
- **a asigurat participanții asupra responsabilității cu care Parlamentul României privește viitoarea Președinție a ICE-DP pe care o va prelua curând de la Parlamentul Republicii Moldova și a specificat că partea română va încerca să-și asume recomandările anterioare, respectiv de a organiza, în preambulul celor două reuniuni majore (Comitetul Parlamentar și Adunarea Parlamentară) câte o reuniune a Comisiei Permanente care constituie un for util pentru medierea deciziei politice, în contextul dificil în care ICE-DP nu are un secretariat instituționalizat;**
- a solicitat participanților să pregătească pentru anul 2009 propuneri pentru înființarea Subcomisiei responsabile pentru relația ICE-DP cu organizațiile parlamentare internaționale și regionale, instrument util în demersul ICE-DP de adaptare la contextul regional.

Domnul Mykola Melenevsky, secretar general adjunct al Secretariatului executiv al ICE, a susținut o intervenție în care a notat pozitiv nivelul de cooperare dezvoltat de Parlamentul Republicii Moldova în cadrul ICE-DP și a reamintit că procesul de reformă a ICE continuă, detaliind decizia adoptată la Sofia privind re poziționarea ICE.

A fost apoi adoptată fără modificări, cu unanimitatea delegațiilor naționale prezente, agenda propusă de gazdele reuniunii.

Ultima intervenție a acestei sesiuni a aparținut domnului Kalman Mizsei, Reprezentantul special al UE pentru Republica Moldova, din a cărei intervenție am reținut:

- se constată o implicare activă a Republicii Moldova în activitățile organizațiilor regionale și realizări foarte mari ale acestei țări în ultimii ani ai parcursului său european;
- s-au împlinit recent 10 ani de când a fost semnat Parteneriatul pentru cooperare dintre UE și Republica Moldova și acum este nevoie de un alt mandat pentru a semna un document care să marcheze un nou stadiu pentru adâncirea cooperării UE – Republica Moldova;
- UE dorește să contribuie la procesele democratice din Republica Moldova și să vadă un exemplu pozitiv pentru alte state din modul în care - din perspectiva standardelor și practicilor europene - se vor desfășura și organiza următoarele alegeri parlamentare în această țară, în martie 2009;
- în contextul crizei economice globale, au fost apreciate pozitiv datele statistice care reflectă creșterea economică din Republica Moldova;
- conflictul transnistrean nu are rădăcini etnice sau religioase. Experții UE cooperează activ cu părțile în conflict pentru a identifica o soluție viabilă pentru acest conflict și pentru construirea încrederii între părți, fiind aici subliniată activitatea Misiunii UE de asistență la frontieră;
- **s-a exprimat categoric pentru ca trupele străine să fie retrase de pe teritoriul Republicii Moldova și pentru democratizarea regiunii transnistrene.**

După o scurtă pauză, a urmat **sesiunea cu tema "Rolul parlamentelor naționale în procesul de integrare europeană: contextul regional al ICE"**

Președintele Valeriu Gumă a dat cuvântul domnului Vlad Cubreacov, vicepreședinte al Comisiei pentru politică externă și integrare europeană din Parlamentul Republicii Moldova, din a cărei expunere am reținut următoarele aprecieri:

- Republica Moldova a făcut o alegere europeană irevocabilă;
- **a salutat preluarea Președinției de partea română cu care "împărtășim aceeași limbă, cultură, istorie și opțiuni de integrare europeană";**
- **limba română este una dintre limbile UE ceea ce constituie un avantaj pentru Republica Moldova, iar peste 50 % din forța de muncă a țării se află în UE;**
- potrivit sondajelor de opinie, 78 % din populație sprijină integrarea europeană;
- azi Republica Moldova se bucură de un regim comercial preferențial asimetric cu UE și este cel mai mare beneficiar de fonduri nerambursabile acordate de Comisia Europeană;
- țara așteaptă negocieri pentru a începe un nou acord bilateral cu UE care să însemne mai mult decât cel precedent;
- cooperarea din cadrul ICE-DP a constituit un fenomen modern, util, efectiv și fundamental pentru a cupla la eforturile regionale care pot grăbi reformele instituționale și economice în vederea promovării valorilor democratice și a standardelor europene.

Următorul vorbitor, domnul Dumitru Țîră (coordonator național al Președinției Republicii Moldova a ICE, șef al Departamentului pentru Cooperare Regională din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova) a concentrat intervenția domniei sale pe detalierea acțiunilor întreprinse de Republica Moldova, în cursul anului 2008, pentru procesul de re poziționare al ICE.

Domnul Petar Popov Arsov, președintele Delegației din Republica Macedonia (Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei), a evocat, în cadrul intervenției care a urmat, experiența țării sale în parcursul către UE, cu precădere în planul adaptării legislației.

Doamna Laura Ravetto, președinta Delegației din Italia, a subliniat că Parlamentul Italian continuă să consolideze contactele sale cu parlamentele statelor ICE în plan bilateral și multilateral și a confirmat faptul că, în context internațional, este necesară o mai mare sinergie între acțiunea guvernamentală și cea parlamentară.

Concluzionând, doamna Ravetto a afirmat că Delegația italiana consideră necesară continuarea reorganizării ICE, unde Dimensiunea Parlamentară poate avea un rol important, și a precizat faptul că **înființarea unui secretariat permanent al ICE-DP este condiționată de aprobarea din partea parlamentelor naționale și de asentimentul tuturor statelor membre de a sprijini finanțarea acestui proiect în funcție de capacitățile proprii specifice**, introducând astfel participanților textul amendamentului Delegației din Italia la proiectul de Document final, referitor la paragraful care include problematica secretariatului ICE-DP.

Domnul Ivan Jovanovic, președintele Delegației din Serbia, a informat participanții asupra ratificării de către Parlamentul Republicii Serbia a Acordului de Stabilizare și Asociere a cărui aplicare unilaterală ar trebui să înceapă în ianuarie 2009 și a solicitat membrii ICE să sprijine aplicarea, pe cât posibil de repede, a Acordului interimar privind comerțul cu Serbia.

Vorbitorul a prezentat apoi câteva direcții de cooperare interparlamentară de interes pentru Serbia și a reiterat în final propunerea de temă, avansată în aceeași zi în cursul lucrărilor Comisiei generale pentru probleme economice, pentru viitoarea reuniune a Comisiei ("Criza financiară globală și statele membre ale ICE").

Domnul Wolfgang Pirklhuber, Delegația din Austria, a sprijinit propunerea Serbiei și a reliefat importanța schimburilor de bune practici dintre statele membre ale ICE, iar apoi a prezentat propunerea Delegației austriece de reformulare a amendamentului Delegației din România, referitor la Rezoluția de la Praga (dezbateră detaliată anterior la secțiunea de prezentare a lucrărilor Comisiei generale pentru probleme economice care au avut loc la 18 noiembrie a.c.). Această propunere, anterior discutată și mediată cu partea română, prevede că **Adunarea parlamentară ia notă de Rezoluția Comisiei generale a ICE-DP pentru probleme economice, anexată, adoptată cu unanimitatea membrilor prezenți la vot în timpul reuniunii Comisiei prezidate de Bogdan Pascu în Praga, la 11 iunie 2008** (motivația rezidă din faptul că reprezentanta Delegației Austriei la reuniunea de la Praga nu a fost prezentă la secțiunea în care s-a votat Rezoluția).

Delegația din Polonia a mai propus un amendament la proiectul de Document final, constând în introducerea unui nou paragraf care **subliniază semnificația Fondului de Cooperare al ICE pentru consolidarea legăturilor dintre țările ICE și creșterea sprijinirii acestui fond planificată în 2009, precum și încurajarea guvernelor naționale de a considera sporirea implicării lor financiare în alte proiecte ale ICE, în particular Programul de schimb de know-how și Fondul special pentru protecția mediului și a climei.**

Domnul Václav Mencl, președintele Delegației Parlamentului Republicii Cehe la ICE-DP, a informat audiența asupra obiectivelor viitoarei Președinții cehe a UE care se va derula în prima jumătate a anului 2009.

În a doua parte a acestei sesiuni, Domnul Peter Sárdi, secretar de stat, lider al Proiectului de înfrățire, șeful Biroului pentru relații externe din cadrul Adunării Naționale a Ungariei, a realizat o prezentare pe problema principalelor provocări întâmpinate de țările aflate în procesul de aderare la UE.

Ultimul vorbitor al acestei sesiuni a fost domnul Igor Boțan, director al Asociației pentru democrație participativă, organizație neguvernamentală (**ONG**) din Republica Moldova, care cooperează cu autoritățile moldovene în domeniul integrării europene.

Domnul Boțan a apreciat că în anul 2009 există circa 7000 de ONG-uri în Republica Moldova și că doar circa 20 % dintre ele sunt active și lucrează satisfăcător. Vorbitorul a descris societatea civilă (aici asimilată cu zona ONG-urilor) din Republica Moldova ca fiind slabă și bazată în special pe finanțarea din străinătate.

Potrivit datelor furnizate de domnul Boțan, cetățenii au o încredere redusă în societatea civilă, deși încrederea în sindicate (30 %) și partidele politice (20 %) s-ar situa la cote chiar mai scăzute.

Vorbind despre relația dintre societatea civilă și autorități, domnul Boțan a definit trei perioade:

- a) anii 1990 – caracterizați printr-o relație de indiferență;
- b) perioada 2001-2003 – descrisă ca glacială, cu relații proaste;
- c) perioada de după 2004 – o perioadă impusă de afară, de reviriment, la presiunea venită din exterior asupra autorităților contribuind faptul că imaginea care era prezentată afară de autorități era fundamental diferită de cea prezentată de societatea civilă.

Un element pozitiv important l-a constituit adoptarea, în martie 2005, de către Parlament, a Declarației comune privind cooperarea pentru atingerea obiectivului de integrare europeană, urmată de alte câteva reglementări utile pentru sprijinirea democrației.

Domnul Boțan a mai afirmat faptul că "integrarea europeană a Republicii Moldova nu este îndreptată împotriva Federației Ruse sau a altui stat".

La următorul punct, domnul deputat Bogdan Pascu, în calitate de președinte al Comisiei, a prezentat o informare privind lucrările Comisiei generale pentru probleme economice care au avut loc în aceeași zi și a exprimat sprijinul domniei sale pentru propunerea de temă avansată de Delegația din Serbia.

Domnul Valeriy Kamchatnyi, președintele Delegației din Ucraina, a solicitat reformularea paragrafului - din Rezoluția adoptată la 11 iunie, la Praga - care se

referă la Cernobyl, însă, după precizările aduse de domnul deputat Bogdan Pascu, solicitarea menționată s-a dovedit inaplicabilă din punct de vedere procedural.

S-a intrat astfel în punctul din agendă destinat dezbaterii și adoptării proiectului de Document final al reuniunii.

Pe baza punctelor de vedere convergente exprimate de delegațiile prezente, președintele ICE-DP a spus votului Adunării Parlamentare proiectul de Document final, **în foma care prelua toate amendamentele avansate inițial de Delegația Parlamentului României, cu adăugarea celor trei amendamente menționate care au fost ridicate în cadrul dezbaterilor și acceptate procedural** (cel propus de Delegația din Austria referitor la reformularea paragrafului prin care se anexează Rezoluția adoptată la Praga, amendament mediat cu Delegația din România; amendamentul Delegației din Italia referitor la secretariatul ICE-DP; amendamentul Delegației din Polonia referitor la diverse fonduri și programe ale ICE).

Documentul final astfel amendat, anexat, a fost aprobat cu votul favorabil al tuturor delegațiilor naționale prezente.

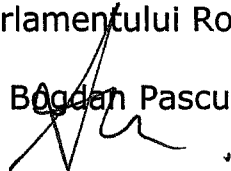
În sinteză, Documentul final conține, pe lângă prevederile deja detaliate, referiri privind:

- parcursul democratic, stabilitatea politică și progresul economic al regiunii ICE;
- contribuția pe care ICE o poate avea la consolidarea păcii și stabilității în Europa;
- sprijinul pentru aspirațiile europene ale statelor ICE care nu sunt membre ale UE;
- rolul specific al cooperării parlamentare din cadrul ICE;
- inițiativa guvernelor de a promova proiecte comune ICE-UE în cadrul programelor europene, cu implicarea deopotrivă a statelor ICE care sunt membre și ne-membre ale UE;
- încurajarea progreselor și proceselor de reformă care urmăresc atingerea standardelor europene de către statele membre ale ICE care nu sunt membre ale UE;
- îmbunătățirea cooperării cu Procesul de Cooperare din Europa de Sud-Est și Consiliului Cooperării Regionale și cu alți actori regionali;
- măsuri pentru promovarea relației și dialogului dintre ICE și Comisia Europeană;
- importanța sprijinirii educației pentru dezvoltare durabilă de către statele membre ale ICE și a inițiativelor care promovează acest concept.

Având în vedere interesul României pentru principiile care stau la baza acțiunii ICE, avansăm Biroului permanent propunerea de difuzare a prezentei informări către Ministerul Afacerilor Externe, în calitatea acestuia de depozitar, în România, a problematicii privind ICE.

Președintele Delegației Parlamentului României la ICE-DP,

Deputat Bogdan Pascu

Redactat: Mario Ruse

ANEXE

**PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF THE PARLIAMENTARY
DIMENSION OF THE CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE**

Chisinau, 18 November 2008

FINAL DOCUMENT

The Parliamentary Assembly of the Central European Initiative held its annual meeting in Chisinau on 18 November 2008. The meeting was chaired by Mr. Valeriu Guma, Head of the Moldovan Parliamentary Delegation to the Central European Initiative, representing the Moldovan CEI Presidency.

The meeting was attended by national delegations representing the parliaments of Austria, Bosnia and Herzegovina, Czech Republic, Hungary, Italy, Macedonia, Poland, Romania, Serbia and Ukraine. The meeting was also attended by the Deputy Secretary General of the CEI Executive Secretariat.

The meeting was addressed by H.E. Mr. Marian Lupu – Chairman of the Parliament of the Republic of Moldova; Mr. Valeriu Guma – Head of the Moldovan Delegation to the CEI PD; Mr. Bogdan Pascu - Head of the Romanian Delegation to the CEI PD, Chamber of Deputies; Mr. Mykola Melenevsky – Deputy Secretary General of the Executive Secretariat of the Central European Initiative; Mr. Kalman Mizsei – EU Special Representative for the Republic of Moldova; Mr. Vlad Cubreacov - Deputy Chairman of the Committee on Foreign Policy and European Integration of the Parliament of the Republic of Moldova; Mr. Dumitru Țira - Chairman of the Committee of National Coordinators of CEI, Head of the Department for Regional Cooperation, Ministry of Foreign Affairs and European Integration of the Republic of Moldova; Mr. Péter Sárdi – component leader in the Twinning Project, State Secretary, Head of Office for Foreign Relations, Hungarian National Assembly; Mr. Igor Boțan – Executive Director, Association for Participatory Democracy, Republic of Moldova.

The Parliamentary Assembly of the Central European Initiative

reiterating the main CEI objective of building a new Europe, without dividing lines, and including all states of the Continent into a single area of political, economic and cultural development,

considering the increasing scope of common interests for cooperation among the CEI Member States,

acknowledging the positive consequences of the EU enlargement process for stability, economic growth and sustainable development in the entire CEI region,

expressing its conviction that a clear European perspective offered to the CEI non-EU Member States is a powerful incentive for accelerating structural reforms necessary for a closer relation with the EU,

underlying the importance of better coordination with other regional actors, avoiding overlapping and making full use of all the instruments of regional cohesion and solidarity,

having regard to the previous documents adopted by the CEI Parliamentary Dimension,

taking into account the upcoming CEI Heads of Government meeting,

- **agreed** that the entire region is moving forward on a path of democratization, political stability and economic progress,
- **reaffirmed** that the CEI, as a privileged regional forum for dialogue and cooperation, can make an important and concrete contribution to the consolidation of peace and stability on the European Continent,
- **welcomed** the growing recognition of the CEI regional "ownership" at European level,
- **called** to support the EU aspirations of the CEI non-EU member states in order to gradually bring together all the countries of the region as member states of the Union,
- **stressed** that the CEI parliamentary cooperation has its own important role in promoting democratic values and European standards at national and international levels, achieving sustainable economic growth, accelerating structural reforms, increasing stability, security and well-being for the entire region,

- **supported** the intention of Governments to further focus on the promotion of CEI-EU joint projects within European programmes, in particular involving both EU and non-EU CEI Member States related,
- **stressed** the significance of the CEI Co-operation Fund for strengthening ties among the CEI countries and supported planned increase of this Fund in 2009 as well as encouraged National Governments to consider increasing their financial involvement into other CEI projects, in particular Know-how Exchange Programme and Special Fund for Climate and Environment Protection,
- **welcomed** the progress of the CEI non-EU Member States in the process of reforms aimed at achieving the EU standards,
- **agreed** that CEI PD will continue to support, within its mandate, the accession of EU aspirants among the CEI Member States,
- **emphasized** the need for further developing the partnership relations among the parliaments in the CEI region,
- **noted** with satisfaction the improved cooperation with the South East European Cooperation Process, Regional Cooperation Council and other regional actors,
- **underlined** the importance of the repositioning of the CEI and emphasized the need to institutionalize a Permanent Secretariat of the CEI Parliamentary Dimension, subjecting the creation of the Permanent Secretariat to the approval on the part of Parliaments and the willingness on the part of all member countries to support the funding of the project in line with their own specific capabilities,
- **encouraged** the Parliaments of the CEI EU Member States to take appropriate steps in order to upgrade CEI - EC relationship and to establish a permanent high-level dialogue between CEI and EC,
- **took note** of the annexed Resolution of the CEI-PD General Committee on Economic Affairs adopted by the members present at the voting during the Committee meeting in Prague, on 11 June 2008, chaired by Mr. Bogdan Pascu,
- **agreed** upon the growing importance of Education for Sustainable Development and called the CEI Member States to support all the initiatives aimed at the promotion of Education for Sustainable Development,
- **expressed** gratitude to the Parliament of the Republic of Moldova for the excellent organization of the events and warm hospitality offered during the Moldovan Presidency,
- **extended** best wishes to the forthcoming Romanian CEI Presidency.

Annex

**GENERAL COMMITTEE ON ECONOMIC AFFAIRS OF THE CEI -
PARLIAMENTARY DIMENSION**

Prague, 11-12 June 2008

RESOLUTION

The CEI-PD GCEA meeting about “The Future of Nuclear Energy in Europe” was held on June 11th -12th in Prague. The meeting was chaired by Bogdan Pascu, Chairperson of the General Committee on Economic Affairs. The topic of the meeting followed up on the GCEA meeting held on June 6th, 2007 in Minsk and also the GCEA programme discussion that took place on November 20th – 22nd, 2007 in Sofia.

The meeting was attended by members of national delegations representing the parliaments of Austria, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Czech Republic, Romania, Slovakia and Ukraine (Hungary was represented at the level of secretary). The meeting was also attended by the Deputy Secretary General of the CEI Executive Secretariat.

The meeting was addressed by Mr Přemysl Sobotka – President of the Senate of the Parliament of the Czech Republic, Mr Tomáš Hüner – Deputy Minister of Industry and Trade of the Czech Republic, Mr Petr Krs – Deputy Chairman for Management and Technical Support of the State Office for Nuclear Safety, Czech Republic, Mr Vladimír Hlavinka – Member of Board of Directors and Chief Production Officer of ČEZ, a.s. (Czech Energetic Company), Mr Lubor Žežula – Project Manager, Nuclear Safety and Power Division of the Nuclear Research Institute Řež plc.

The CEI-PD General Committee on Economic Affairs

- is fully aware of the growing need of energy for further economic development of CEI member states. GDP growth is in general closely linked with increasing energy consumption. Responsible politicians should be able to forecast the growing need of energy as well as to ensure its production from environment friendly and realistic resources.
- does not overestimate the potential of renewable resources and registers quickly decreasing reserves of fossil fuels. One should rely neither on the import of energy nor on a discovery of a new miraculous energy resource. It is thus necessary that nuclear energy, which has positive impact on the environment and diversifying effect on energy suppliers, is incorporated in the energy mix.
- recognizes the right of each state to develop peaceful nuclear energy in compliance with the Non-Proliferation Treaty.
- appeals to CEI member states to inform general public about the nuclear energy production, including the safety and security of nuclear power plants, on the basis of technical arguments, scientific findings, in the context of the whole energy policy and including the experience from Chernobyl accident.
- encourages CEI member states to support education and training of nuclear energy experts and proposes that CEI member states evaluate the possibility to create a special fund for training nuclear plants personnel. Due to the urgency of the problem GCEA proposes to organize an expert conference on the development, construction and safety of nuclear power plants.
- recognizing that the irradiated fuel, its potential use and final disposal as well as the possible proliferation are all matters of serious concern, appeals to the CEI member states to engage in common discussions in order to find the optimal solutions and to promote the highest standards of nuclear safety and security.
- proposes to non-EU member states to establish closer relations with EU in the field of nuclear energy.

Adopted unanimously in Prague, June 11, 2008.

Bogdan Pascu
Chairperson of the General Committee on Economic Affairs

COMISIA GENERALĂ PENTRU PROBLEME ECONOMICE A DIMENSIUNII PARLAMENTARE A INIȚIATIVEI CENTRAL EUROPENE

Praga, 11-12 iunie 2008

REZOLUȚIE

Reuniunea Comisiei generale pentru probleme economice (GCEA) a ICE-DP, privind “Viitorul energiei nucleare în Europa”, a avut loc în perioada 11-12 iunie, la Praga. Reuniunea a fost prezidată de Bogdan Pascu, președintele Comisiei generale pentru probleme economice. Tematica reuniunii duce mai departe rezultatele reuniunii GCEA care a avut loc la 6 iunie 2007, la Minsk, și programul stabilit în discuțiile care au avut loc în perioada 20-22 noiembrie 2007, la Sofia.

La reuniune au participat membrii ai delegațiilor naționale reprezentând parlamentele din Austria, Belarus, Bosnia și Herțegovina, Croația, Republica Cehă, România, Slovacia și Ucraina (Ungaria a fost reprezentată la nivel de secretar). La reuniune a participat și secretarul general adjunct al Secretariatului executiv al ICE.

În cadrul reuniunii s-au adresat participanților domnul Přemysl Sobotka – președintele Senatului Parlamentului Republicii Cehe, domnul Tomáš Hüner – ministru adjunct pentru industrie și comerț al Republicii Cehe, domnul Petr Krs – adjunctul președintelui pentru management și asistență tehnică din partea Biroului de Stat pentru Siguranță Nucleară, Republica Cehă, domnul Vladimír Hlavinka – membru al Comitetului de Conducere și șeful producției al ČEZ, (Compania Energetică Cehă), domnul Lubor Žežula – coordonator de proiect, Direcția pentru putere și siguranță nucleară a Institutului Nuclear de Cercetare (Republica Cehă).

Comisia generală a ICE-DP pentru probleme economice

- este deplin conștientă de creșterea necesarului de energie pentru o mai mare dezvoltare economică a statelor membre ale ICE. PIB-ul este în general strâns legat de creșterea consumului de energie. Politicienii responsabili trebuie să fie capabili să prevadă creșterea necesarului de energie, precum și să asigure producerea acestuia din resurse naturale realiste și prietenoase.
- nu supraestimează potențialul resurselor regenerabile și constată reducerea rapidă a rezervelor de combustibili fosili. Nu se poate pune bază nici pe importul de energie, nici pe descoperirea unei noi

resurse de energie miraculoase. Este astfel necesar ca energia nucleară, care are un impact pozitiv asupra mediului și un efect diversificator asupra furnizorilor de energie, să fie încorporată în mix-ul energetic.

- recunoaște dreptul fiecărui stat de a dezvolta pașnic energie nucleară, în acord cu Tratatul de Ne-Proliferare.
- solicită statele membre ale ICE să informeze populația despre producția de energie nucleară, inclusiv despre siguranța și securitatea centralelor nucleare, pe baza unor argumente tehnice, constatări științifice, în contextul întregii politici energetice și prin includerea experienței accidentului de la Chernobyl.
- încurajează statele membre ale ICE să sprijine educația și formarea unor experți în energie nucleară și propune ca statele membre ale ICE să evalueze posibilitatea de a crea un fond special pentru formarea personalului uzinelor nucleare. Datorită urgenței problemei GCEA propune organizarea unei conferințe a experților privind dezvoltarea, construcția și siguranța centralelor nucleare.
- recunoscând că, combustibilul iradiat, utilizarea potențială și evacuarea finală a acestuia, precum și posibila proliferare sunt toate chestiuni de preocupare serioasă, solicită statelor membre ICE să se angajeze în discuții comune pentru a găsi soluții optime și de a promova cele mai înalte standarde ale siguranței și securității nucleare.
- propune statelor ne-membre UE să stabilească relații strânse cu UE în domeniul energiei nucleare.

Adoptată cu unanimitate în Praga, la 11 iunie 2008.

Bogdan Pascu

Președintele Comisiei generale pentru probleme economice

**Introductory speech of Mr. Bogdan Pascu – Head of the Romanian Delegation
to the CEI-PD, during the CEI-PD Parliamentary Assembly (Chisinau, 18
November 2008)**

Esteemed Chairman,
Distinguished President,
Dear ladies and gentlemen, colleagues and guests,

Allow me to convey to you my best salutations on behalf of the entire Romanian Delegation which is partly presented here and partly campaigning for the Romanian parliamentary elections that we will have soon, on this 30th of November.

We are second time this year in Chisinau at our final reunion held during the Moldavian Presidency and our gratitude goes to our hosts for their warm hospitality: they provided us even more conditions that our Rules are stipulating ! We know that there is a lot of work in the back of the stage and I very much hope that we will succeed to make advantage of these conditions in our present work.

Let me please, Mr. President, congratulate you for the theme you proposed which is at the very top of the agenda for our region, is in line with the previous one discussed in May here in Chisinau and is reflecting the decisions adopted in Sofia concerning the re-positioning of the CEI.

Yes, the specificity and composition of CEI are fully recommending this theme.

Yes, there is lot to be made by us in this respect as parliamentarians, as legislators and through parliamentary diplomacy, as my Delegation faced in our Romanian experience.

I may say that the old and new global challenges are also supporting the idea I just have mentioned.

And I have to reaffirm on this occasion that we have to look more at our work done in the three general committees that I repeatedly mentioned as **“supply-laboratories for the working materials of our Parliamentary Assembly”**.

Pease allow me few seconds to speak in my capacity as Chair of the General Committee on Economic Affairs from where I see that the provisions included in the resolutions we adopted, since this committee was established, are again confirming (speaking about) the need of more integration in its various aspects. And my thanks are going to our Czech and Belarusian hosts of our committees and to all our colleagues that participated and contributed to these resolutions.

Coming back to my Head of Delegation position, I can not end without looking in the future where Romania will soon take over the Presidency of the Parliamentary Dimension.

Please be sure that the Parliament of Romania feels a high responsibility for the future of our organization.

On this occasion we will try to assume our previous recommendations made in the CEI Parliamentary Dimension fora and to provide space for the Standing Committee meetings in the preamble of the two major events that will be organized in Romania. By this we will better use our Rules provisions in order **to mediate the political decision**, especially in the difficult context of not having an institutionalized Secretariat.

Please do also consider for the next year meetings proposals for establishing **the Sub-committee in charge with the relation with international and regional parliamentary organizations** seen as an useful instrument in our work that have to permanently adapt to the CEI regional context which is part of our today timely theme.

I wish you a fruitful meeting here and I look forward to have your participation in Bucharest in 2009.

Thank you for your kind attention!

MOLDOVAN PRESIDENCY

2008

AGENDA

**of the Parliamentary Assembly of the CEI, PD
Chisinau, 18 November 2008**

1. Opening of the Assembly and approval of the Draft Agenda
 - *Welcoming address* – Mr. **Marian Lupu** - Chairman of the Parliament of the Republic of Moldova
 - *Introductory speech* - Mr. **Valeriu Guma** – Head of the Moldovan Delegation to the CEI PD
 - *Introductory speech* – Mr. **Bogdan Pascu** - Head of the Romanian Delegation to the CEI PD, Chamber of Deputies
 - *Introductory speech* – Mr. **Mykola Melenevsky** - Deputy Secretary General, Executive Secretariat of CEI
 - Adoption of the Agenda of the Assembly
 - *Introductory speech* – Mr. **Kalman Mizsei** – EU Special Representative for the Republic of Moldova
2. I part of the Session: ***“The role of the National Parliaments in the process of EU integration: CEI regional context”***
Addresses, interventions:
 - Mr. **Vlad Cubreacov** – Deputy Chairman of the Committee on Foreign Policy and European Integration
 - Mr. **Dumitru Țira** - Chairman of the Committee of National Coordinators of CEI; Head of the Department for Regional Cooperation, Ministry of Foreign Affairs and European Integration of the Republic of Moldova
 - Mr. **Petar Pop Arsov** - Head of the Macedonian Delegation to CEI PD
 - Ms. **Laura Ravetto** – Head of the Italian Delegation (Chamber of Deputies) to CEI PD
 - Mr. **Ivan Jovanovic** - Head of the Serbian Delegation to CEI PD
 - Mr. **Wolfgang Pirkhuber** – Member of the Austrian Delegation to CEI PD
 - Mr. **Václav Měněl** – Head of the Czech Delegation (Chamber of Deputies) to CEI PD
3. Debate
4. II part of the Session – addresses
 - Mr. **Péter Sárdi** – component leader in the Twinning Project, State Secretary, Head of Office for Foreign Relations, Hungarian National Assembly
 - Mr. **Igor Boțan** – Executive Director, Association for Participatory Democracy
 - Other interventions
5. Debate on the *Resolution of the General Committee on Economic Affairs*, adopted on 11 June 2008, Prague
6. Any other business
7. Adoption of the Final Document / Debate / Closure of the CEI Parliamentary Assembly

MOLDOVAN PRESIDENCY

2008

LIST OF PARTICIPANTS
Parliamentary Assembly of CEI PD
Chisinau, 18 November 2008

National Delegations

Austria

Ms. Gabriele Tamandl - member
Mr. Gernot Darmann - member
Mr. Wolfgang Pirkhuber - member
Mr. Christian Hütterer - secretary

Bosnia and Herzegovina

Mr. Mehmed Suljkanovic - Head of the Delegation
Ms. Edina Hrnjić – secretary

Czech Republic

Mr. Václav Mencl – Head of the Delegation, Chamber of Deputies
Mr. Bretislav Petr – member, Chamber of Deputies
Mrs. Jirina Rippelova - member, Senate
Ms. Jana Zelenkova – secretary, Chamber of Deputies
Ms. Jana Pacaltova – secretary, Senate

Italy

Ms. Laura Ravetto – Head of the Delegation, Chamber of Deputies
Mr. Maurizio Fugatti – member, Chamber of Deputies
Mr. Alessandro Maran - member, Chamber of Deputies
Mr. Aldo Di Biagio - member, Chamber of Deputies
Mrs. Tamara Blazina - member
Mr. Oskar Peterlini – member, Senate
Ms. Maria Amico – secretary
Ms. Tiziana Giannotti – secretary
Mr. Hill Phillip – interpreter
Ms. Creton Maria Rosaria - interpreter

Moldova

Mr. Valeriu Guma – Head of the Delegation
Mr. Dumitru Prijmireanu - member
Ms. Viorica Grădinaru - secretary
Mr. Andrei Onea - interpreter
Mrs. Svetlana Morarenco - interpreter

Republic of Macedonia

Mr. Petar Pop Arsov - Head of the Delegation
Mr. Jovan Lazarev - member
Mr. Femi Jonuzi - member
Mr. Rexhep Prekopuca - secretary

Poland

Mr. Zbigniew Girzynski - member
Mr. Janusz Krason - member
Mr. Janusz Sepiok - member
Mr. Artur Kucharski - secretary

Romania

Mr. Bogdan Pascu - Head of the Delegation, Chamber of Deputies
Mr. Liviu Cămpănu - member, Chamber of Deputies
Mr. Ștefan Baban - member, Chamber of Deputies
Mr. Radu Cristian Georgescu - member, Senate
Mr. Dan Gabriel Popa - member, Senate
Mr. Mario Ruse - secretary, Chamber of Deputies
Mr. Răzvan Tănase - secretary, Senate

Serbia

Mr. Ivan Jovanovic - Head of the Delegation
Mr. Paja Momcilovic - member
Mr. Nikola Milicevic - secretary
Ms. Ana Milanovic - interpreter

Hungary

Ms. Erzsébet Geberle - member
Mr. László Gergely - secretary

Ukraine

Mr. Valeriy Kamchatnyi - Head of the Delegation
Mr. Valeriy Babenko - member
Mr. Valentin Matveev - member
Mr. Petro Kuzmenko - substitute member
Mr. Bogdan Krylovetskiy - secretary
Mrs. Mykhalchuk - secretary

Executive Secretariat of CEI

Mr. Mykola Melenevsky - Deputy Secretary General

Speakers

Mr. Marian Lupu, Chairman of the Parliament of the Republic of Moldova

Mr. Vlad Cubreacov, Deputy Chairman of the Parliamentary Committee on Foreign Policy and European Integration

Mr. Kalman Mizsei, EU Special Representative for the Republic of Moldova

Mr. Dumitru Țîra, Chairman of the Committee of National Coordinators of CEI; Head of the Department for Regional Cooperation, Ministry of Foreign Affairs and European Integration of the Republic of Moldova

Mr. Péter Sárdi, component leader in the Twinning Project, State Secretary, Head of Office for Foreign Relations, Hungarian National Assembly

Mr. Igor Boțan, Executive Director, Association for Participatory Democracy, Republic of Moldova